

de Tandem

openbare daltonbasisschool

Schoolondersteuningsprofiel

2017-2021

Inleiding

Met dit schoolondersteuningsprofiel willen wij in beeld brengen welke (extra) ondersteuning wij onze leerlingen bieden. Ook geven wij aan welke stappen wij gaan zetten om de ondersteuning op onze school verder te ontwikkelen. Daarmee worden ook de mogelijkheden van ons onderwijs duidelijk. Het profiel is samengesteld met het personeel van onze school. Na advies van de MR is het profiel door ons schoolbestuur, Panta Rhei, vastgesteld. Het bestuur stelt het schoolondersteuningsprofiel eenmaal in de vier jaar vast. Het schoolondersteuningsprofiel maakt onderdeel uit van ons schoolplan.

Het schoolondersteuningsprofiel heeft verschillende functies:

- Het profiel geeft ouders inzicht in de wijze waarop onze school basisondersteuning en extra ondersteuning realiseert en welke kennis en kunde bij ons op school aanwezig is;
- Het profiel geeft input voor het samenwerkingsverband, om vast te stellen of alle scholen samen een dekkend netwerk vormen van passend onderwijs voor alle leerlingen in onze regio Haaglanden;
- Het profiel is een houvast bij de afweging of we voor leerlingen met een onderwijsbehoefte passend onderwijs kunnen bieden.

Inhoudsopgave

Inleiding.....	2
1. Contactgegevens van de school	44
2. Algemene gegevens	44
3. Basisondersteuning	55
3.A Basiskwaliteit.....	55
3.B Organisatie van de ondersteuningsstructuur op de school	66
3.C Handelingsgericht werken	87
Standaarden handelingsgericht werken (naar Handelingsgericht Werken, N. Pameijer) vertaald naar onze school	87
3.D Preventieve en licht curatieve interventies.....	1310
4. Extra ondersteuning in de school.....	2016
Extra ondersteuning schoolniveau	2016
Extra ondersteuning in samenwerking met partners	2117
5. Overzicht protocollen	2217
6. Ondersteuningsvoorzieningen	2318
7. Ontwikkelplan.....	2318

1. Contactgegevens van de school

School	Openbare Daltonbasisschool De Tandem
Brinnummer	12NO
Adres	Leenkamp 7 2264 KW Leidschendam
Telefoon	070-3279315
Website school	www.detandem.nl
Naam directeur	Christianne Ahuis
e-mail directeur	cahuis@detandem.nl
Naam intern begeleider	Irene Pronk
e-mail intern begeleider	ipronk@detandem.nl

2. Algemene gegevens

Waar staan wij voor?

Kom je samen leren, ontdek wat je talenten zijn en stap zelfbewust de wereld in.

Hierin geven we duidelijk aan wat we belangrijk vinden voor onze school.

Het woord samen komt prominent naar voren in onze missie en samenwerken is ook een van de pijlers van het daltononderwijs. Bij het samenwerken gaat het over samenwerken op alle niveaus. We willen graag dat de leerlingen goed onderling kunnen samenwerken, maar ook de collega's. Daarnaast vinden we het belangrijk dat we als school goed samenwerken met ouders en dat leerkrachten goed samenwerken met leerlingen.

Kinderen krijgen bij ons op school de ruimte om zichzelf te zijn en om hun eigen talenten te ontwikkelen. We leren de kinderen graag om initiatief te nemen, zodat ze na acht jaar onderwijs zelfbewust naar een passende vorm van voortgezet onderwijs kunnen.

Bij aanname wordt gekeken of het kind past in een groep. Voornamelijk is het borgen van de kwaliteit een must. De groepsgrootte en het aantal kinderen met extra ondersteuning in een groep wordt bij deze beslissing meegenomen.

De Tandem is een Daltonschool. Dit betekent dat we werken volgens de dalton principes. De kernwaarden die daarbij horen zijn:

Samenwerken:

We leren de leerlingen goed samen te werken met elkaar.

Vrijheid en verantwoordelijkheid:

De leerlingen hebben op school een ruime mate van keuzevrijheid, binnen bepaalde grenzen. Binnen de taak is er voor de leerlingen veel te kiezen.

Effectiviteit:

Ons daltononderwijs is gericht op een effectieve inzet van tijd, menskracht en middelen.

Zelfstandigheid:

Wij leren kinderen zelfstandig te werken en zelfstandig problemen op te lossen.

Reflectie:

We leren de leerlingen reflecteren op hun werk en werkwijze, maar ook op hun manier van samenwerken en hun mate van zelfstandigheid.

Als je op onze school zit dan mag je er op rekenen / beloven wij jou:

- Dat je je welkom voelt op onze school.
- Dat je de ruimte krijgt om met plezier te ontdekken en te ontwikkelen wie je bent.
- Een veilig en open leerklimaat waarin je weet waar je aan toe bent.
- Dat je de dingen doet die bij je passen, die je kunt en waar je in gelooft.

- Dat je trots bent op jezelf.
- Oprechte betrokkenheid bij jouw welbevinden.

3. Basisondersteuning

De Basisondersteuning in ons samenwerkingsverband bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- Basiskwaliteit.
- Organisatie van de ondersteuningsstructuur op de school.
- Handelingsgericht werken.
- Preventieve en licht curatieve interventies.

3.A Basiskwaliteit

De basiskwaliteit is op orde, de school voldoet aan de deugdelijkheidseisen van inspectie.

Het inspectierapport 2013-2014:

De Tandem is een daltonschool die als doel heeft elk kind een maximale ontplooiing te bieden. Gezien de uitkomsten van dit inspectieonderzoek lijkt de school daarin te slagen. Opvallend in de school is de rust die er heerst en de wijze waarop de leerlingen met elkaar omgaan. De leerlingen werken op een goede wijze met elkaar samen, zowel bij de uitleg van de leerstof aan elkaar, als met elkaar op diverse plaatsen in de school. Ze werken aan opdrachten en werkstukken. De zelfstandigheid van de kinderen is een uitgangspunt van de school en laat zich in de praktijk goed zien.

Inmiddels is erg duidelijk geworden dat het team volledig achter de ontwikkeling van het opbrengst- en handelingsgericht werken staat en dat een ieder ervan overtuigd is dat deze ontwikkeling uitstekend past bij de uitgangspunten van het daltononderwijs.

3.B Organisatie van de ondersteuningsstructuur op de school

In onderstaand schema staat de ondersteuningsstructuur van de school. De ondersteuningsstructuur is de wijze waarop de school ondersteuning zichtbaar heeft georganiseerd, ernaar handelt en met andere organisaties en specialisten werkt. De ondersteuningsniveaus zijn in onderstaand schema beschreven. Voor leerlingen met ondersteuning niveau 3 merken wij op dat, in verband met de intensiteit en complexiteit van de ondersteuning die deze leerlingen nodig hebben, wij maximaal één leerling die ondersteuning niveau 3 nodig heeft per groep kunnen plaatsen.

Ondersteuningsniveaus

	Inhoud	Voor wie	Afstemming/overleg
Niveau 0	<i>Kwalitatief goed onderwijs aan de groep. De leerkracht werkt handelingsgericht met behulp van een groepsoverzicht OPO. Het onderwijs wordt afgestemd op specifieke onderwijsbehoeften binnen het basisaanbod. De algemene ondersteuning werkt preventief.</i>	<i>Leerlingen waarvoor het basisaanbod voldoende is. Er wordt gewerkt met clusters naar onderwijsbehoefte. Elke leerling werkt op zijn of haar niveau binnen het aanbod van de groep. Voor sommige leerlingen vindt een aanpassing binnen het basisaanbod van de groep plaats (vertragen, intensiveren, verrijken, versnellen, verbreden).</i>	<i>Grote schoolbespreking na de midden- en eindtoets Cito en kleine schoolbespreking tussendoor. Leerkrachten onderling (bouwoverleg, teamoverleg doorgaande lijn, collegiale consultatie, intervisie) Oudergesprekken in september (startgesprek), november en maart. In groep 8 zijn er nog de adviesgesprekken in januari. Leerkracht - intern begeleider (op afspraak)</i>
Niveau 1	<i>Inzetten van preventieve en licht curatieve interventies. Deze zijn: plusgroep, gedrag interventie groep, Spelling/leesgroep mbt dyslexie (Sprint) en rekengroep. Zij krijgen extra ondersteuning van een extra leerkracht en zijn groep overstijgend.</i>	<i>Leerlingen die aanvulling nodig hebben op het aanbod voor de basisgroep en/of subgroepen.</i>	<i>Schoolbespreking in september (leerkracht, intern begeleider) Leerkrachten onderling (elkaar benutten als steunbron) Leerkracht – ouder (eventueel met intern begeleider)</i>
Niveau 2	<i>Inzetten van curatieve interventies zoals: -Dyslexieprotocol (zorgniveau 3)</i>	<i>Leerlingen die extra begeleiding nodig hebben vanuit de basisondersteuning ingezet door school of</i>	<i>Indien gewenst overleg met Interne Zorg Commissie.</i>

	<i>Verwijzing naar externe behandelaars.</i> <i>-Fysiotherapie</i> <i>- Individueel onderzoek</i>	<i>bekostiging door ouders of zorgverzekering</i>	
Niveau 3	<i>Inzetten ambulante begeleiding en expertise bij individuele arrangementen</i>	<i>Leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben die de basisondersteuning overstijgt</i>	<i>Multidisciplinair overleg</i>

3.C Handelingsgericht werken

In onderstaand overzicht staan de zeven uitgangspunten van handelingsgericht werken. Daaronder staat de standaard beschreven van ons samenwerkingsverband SPPOH. De manier waarop onze school de uitgangspunten van handelingsgericht werken in de praktijk laat zien, staat beschreven bij 'onze school'.

Standaarden handelingsgericht werken (naar Handelingsgericht Werken, N. Pameijer)
vertaald naar onze school

1. Doelgericht werken.

Alle leerkrachten benoemen hoge, reële doelen voor de lange termijn (einde schooljaar) en voor de korte termijn (tussendoelen). Deze doelen worden gecommuniceerd en geëvalueerd met leerlingen, ouders en collega's. De doelen bepalen de onderwijsbehoeften van de individuele leerling en/of de groep. De school formuleert doelen Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden.

Onze school:

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder schooljaar zullen we terugblikken, of we verbeterdoelen en in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag. Het is ons doel om leerlingen cognitief en sociaal te ontwikkelen, zodat ze kunnen doorstromen naar een passende vorm van vervolgonderwijs. Ten aanzien van ons onderwijs (effectief onderwijs) zoeken we naar een goede balans tussen de aandacht voor de cognitieve ontwikkeling en de sociaal/emotionele en van de kinderen. Van belang zijn de volgende aspecten:

1. De leertijd wordt effectief besteed
2. Het leren van de leerlingen staat centraal (concrete doelen per dag)
3. De leerkrachten hebben hoge verwachtingen van de leerlingen en laten dat merken.
4. Leerlingen die dat nodig hebben krijgen extra aandacht
5. Er wordt gewerkt met het BHV-model (basisstof, herhalingsstof, verrijkingsstof)
6. De leraren passen hun onderwijs aan gelet op de kwaliteiten van een kind.
7. De leraren werken opbrengstgericht (vanuit heldere doelstellingen)
8. Leerkrachten zorgen voor een ordelijk en gestructureerd klimaat dat geschikt is voor leren en onderwijzen
9. De communicatie (interactie) tussen de leerkracht en de leerlingen en de leerlingen onderling verloopt geordend
10. Het belang van de (bege)leidende en sturende rol van de leerkracht wordt onderkend
11. De leraren zetten waar mogelijk aan tot het werken met (behulp van) ICT-middelen
12. De zorg en begeleiding is een onderdeel van het handelen van de leraren.

2. De werkwijze is systematisch, in stappen en transparant.

Alle leerkrachten zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben. Leraren reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders en collega's en zijn in staat hun eigen ondersteuningsbehoeften te formuleren.

Onze school:

Ieder kind is anders. Ieder kind heeft zijn eigen talent. De leerkrachten zullen de verschillende leerlingen op een adequate wijze onderwijs geven door te differentiëren. Differentiatie is mogelijk doordat de leerkracht toets gegevens verzamelt, deze aanvult met observatiegegevens en gegevens van bijvoorbeeld ouders en of een extern bureau. Op basis van deze gegevens bepaalt de leerkracht welke leerlingen welke ondersteuners of uitdaging nodig heeft. De leerkracht zal op basis van de verzamelde gegevens doelen per groep opstellen en kijken wat deze groep kinderen nodig heeft om de gestelde doelen te bereiken.

De leerkracht deelt de kinderen in op drie niveaus:

- * Instructieonafhankelijke leerlingen. Dit zijn goede leerlingen die vaak voldoende hebben aan een korte instructie.
- * Instructiegevoelige leerlingen. Dit is de basisgroep, waartoe over het algemeen het merendeel van de leerlingen behoort. Zij ontvangen de basisinstructie.
- * Instructieafhankelijke leerlingen. Dit zijn leerlingen die meer instructie en begeleiding nodig hebben van de leerkracht. Zij ontvangen naast de basisinstructie verlengde instructie.

3. Onderwijsbehoeften staan centraal.

Alle leerkrachten bekijken dagelijks de wisselwerking tussen de leerling, de leerkracht, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.

Onze school:

Dalton is een manier van omgaan met elkaar. Onze Daltonschool schept ruimte en geeft kinderen de gelegenheid om eigen verantwoordelijkheid te dragen, om zelfstandig of samen te werken aan een afgesproken doel.

De 5 kernwaarden: zelfstandigheid, vrijheid /verantwoordelijkheid, samenwerken, effectiviteit en reflectie vormen het uitgangspunt van de Daltonaanpak.

Als Daltonschool werken wij aan een groeiproces waarbij wij samen verantwoordelijkheid nemen maar ook geven, een proces van verantwoording afleggen maar ook van terug vragen en aan het proces van vertrouwen schenken en vragen, aan elkaar, aan de kinderen, aan de ouders.

Onze school vormt een veilig klimaat waarin op efficiënte wijze gebruik gemaakt wordt van de omgeving en middelen. De leerkracht coacht en motiveert het kind, waarbij de ontwikkeling van een ieder centraal staat.

We differentiëren in niveau en in tempo. Het kind wordt uitgedaagd zijn talenten te ontwikkelen, binnen een geborgen en veilige cultuur, waarbij op respectvolle wijze met elkaar wordt omgegaan en conflicten samen worden opgelost.

We vinden de volgende zaken komende jaren van groot belang:

- Interactief lesgeven; de leerlingen betrekken bij het onderwijs
- Onderwijs op maat geven: differentiëren
- Gevarieerde werkvormen hanteren (variatie = motiverend)
- Een kwaliteitsvolle instructie verzorgen
- Kinderen zelfstandig (samen) laten werken

4. De wisselwerking en afstemming tussen het kind, opvoeding en onderwijs.

Alle teamleden zoeken, benoemen en benutten de sterke kanten en interesses van de leerlingen, de leerkrachten, de ouders en het schoolteam.

Onze school:

Wij vinden het belangrijk, dat de school een veilige en verzorgde omgeving is voor de leerlingen en de medewerkers. Een omgeving waarin iedereen zich geaccepteerd voelt en waar het plezierig samenwerken is. Onze school is laagdrempelig voor ouders. Wij proberen ouders optimaal te informeren en te betrekken bij de dagelijkse gang van zaken. Ons streven is:

1. De leraren betrekken de leerlingen actief bij de lessen
2. De leerlingen werken met dag – en of wektaken
3. De leerlingen bepalen gedeeltelijk wat zij wanneer doen (en hoe, en met wie)
4. De taken bevatten keuze-opdrachten
5. De leraren laten de leerlingen –waar mogelijk- samenwerken en elkaar ondersteunen
6. De leraren leren de leerlingen doelmatig te plannen
7. Ouders ontvangen wekelijks het Daltonnieuws
8. Ouders participeren bij diverse activiteiten
9. Ouders nemen als gelijkwaardige partner deel aan overleg mbt hun kind.

5. Ouders en leerkrachten worden als ervaringsdeskundigen en partners gezien.

Alle leerkrachten werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.

Onze school:

Ouders zien we als gelijkwaardige gesprekspartners. Voor de leerkrachten zijn de bevindingen van de ouders essentieel om het kind goed te kunnen begeleiden. En voor de ouders is het van belang dat zij goed geïnformeerd worden over de ontwikkeling van hun kind. Mn:

1. Ouders worden betrokken bij schoolactiviteiten
2. Leerkrachten stellen zich op de hoogte van de opvattingen en verwachtingen van de ouders
3. Ouders ontvangen informatie over de actuele gang van zaken
4. Ouders ontvangen wekelijks een nieuwsbrief "Het Daltonnieuws" digitaal
5. Ouders worden betrokken bij (extra) zorg
6. Ouders (en hun kinderen) worden adequaat voorbereid op het vervolgonderwijs

7. Ouders worden adequaat op de hoogte gesteld van de ontwikkeling van hun kind
8. De leerlingen worden, samen met hun ouder, uitgenodigd voor een startgesprek aan het begin van het schooljaar.
9. De leerlingen krijgen 3 x per jaar een rapport mee. Alle ouders worden uitgenodigd om het rapport te bespreken tijdens de rapportmiddag/avond. De kleuters krijgen twee keer per jaar een rapportage uit BOSOS
10. Elke maand is er de mogelijkheid om via "Taakwerk met je kind " kennis te maken met het lesgeven, het volgen van Daltonwerk in de groep
11. Ouders ontvangen elk jaar de actuele schoolgids en de schoolkalender
12. Elke groep heeft twee groepsouders; zij vormen de contactpersonen tussen de leerkracht en de ouders bij o.a. buitenschoolse activiteiten
13. Leerkrachten stimuleren ouders tot onderwijsondersteunend gedrag in de thuissituatie
14. Ouders nemen deel aan het multidisciplinair overleg.

6. Positieve aspecten zijn van belang.

Alle leerkrachten werken samen met hun leerlingen. Ze betrekken hen bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van leerlingen.

Onze school:

Het lesgeven is de kern van ons werk. We onderscheiden pedagogisch en didactisch handelen, hoewel beide facetten van ons werk feitelijk onscheidbaar zijn. Van belang daarbij is: oog hebben voor het individu, een open houding, wederzijds respect en een goede relatie waarin het kind zich gekend weet. Belangrijke pedagogische noties zijn: zelfstandigheid, eigen verantwoordelijkheid, kritische zijn, reflecterend vermogen en samenwerking.

Leerkrachten creëren een veilig en gestructureerd klimaat waarin kinderen zich gewaardeerd en gerespecteerd voelen. Kernwoorden zijn: relatie, competentie en autonomie. Wij hechten veel waarde aan een positieve en motiverende leerkracht, een begeleider die ervoor zorgt, dat de leerlingen het werk zelfstandig (samen met anderen) kunnen doen.

7. Constructieve samenwerking.

Alle teamleden zijn open naar collega's, leerlingen en ouders over het werk dat gedaan wordt of al is gedaan. Motieven en opvattingen worden daarbij inzichtelijk gemaakt.

Onze school:

Onze leerkrachten zijn van cruciaal belang. Zij hebben (onder meer) een vormende (opvoedende) taak: ze streven hun leerlingen op te voeden tot goede burgers. Daarom vinden we het belangrijk, dat leerlingen goed met zichzelf en met anderen (dichtbij en ver weg) kunnen omgaan. Leerkrachten creëren daartoe een veilig en gestructureerd klimaat waarin kinderen zich gewaardeerd en gerespecteerd voelen. Wij hechten veel waarde aan een positieve en motiverende leerkracht, een begeleider die ervoor zorgt, dat de leerlingen het werk zelfstandig (samen met anderen) kunnen doen. Daarbij hanteren we duidelijke regels:

1. De leerkrachten zorgen voor een ordelijke klas
2. De leerkrachten zorgen voor een functionele en uitdagende leeromgeving
3. De leerkrachten gaan positief en belangstellend met de leerlingen om

4. De leerkrachten tonen in gedrag en taalgebruik respect voor leerlingen
5. De leerkrachten zorgen voor interactie met en tussen de leerlingen
6. De leerkrachten bieden de leerlingen structuur
7. De leerkrachten zorgen voor veiligheid
8. De leerkrachten hanteren de afgesproken regels en afspraken
9. De leerkrachten laten de leerlingen zelfstandig (samen) werken
10. De leerkrachten ondersteunen het zelfvertrouwen van leerlingen

3.D Preventieve en licht curatieve interventies

In ons samenwerkingsverband is afgesproken dat alle scholen preventieve en licht curatieve interventies in kunnen zetten voor leerlingen die dat nodig hebben binnen de basisondersteuning.

Hieronder een overzicht van de interventies die alle scholen kunnen bieden en daaronder de interventies die onze school aanvullend biedt.

Onderwijsbehoeften van leerlingen	Preventieve en licht curatieve interventies
Een positief pedagogisch klimaat	Op alle scholen werken leerkrachten aan een gezamenlijk gedragen (positief pedagogisch) schoolklimaat. Er zijn school- en groepsregels opgesteld. Leerkrachten en leerlingen zijn bekend met deze regels en deze regels worden gehandhaafd.
	<i>Onze school:</i> Het stappenplan sociaal-emotioneel leren is uitgewerkt via de 1-zorgroute en HGW. Het is een plan geworden dat alle processen m.b.t. sociaal-emotioneel leren en gedragsaanpak in een geheel zet. Doel: De kinderen van de openbare Daltonbasisschool "de Tandem" verlaten de school zelfbewust. De school wordt gezien als oefenplaats waar leerlingen democratische principes leren toepassen en leren bijdragen aan de kwaliteit van de school. Dat doen ze door verantwoordelijkheden te leren dragen en initiatieven te leren ontplooien. Door actief mee te doen leer je ze deel van de samenleving te zijn en er een positieve bijdrage aan te leveren. Onze Daltonprincipes komen hierin terug. De positieve groepsaanpak is de basis van onze preventiemaatregel sociaal emotioneel leren. De preventie aanpak bestaat uit het positief aanpakken van groepsvormingsprocessen. Op school leggen we de focus op de groepsvormingsprocessen, benoemd door Kees van Overveld, in zijn boek Groepsplan gedrag (2012). We besteden aandacht aan de fasen van groepsvorming in de chronologie van het schooljaar. Daarnaast zijn er in de onderbouw pluimen en in de bovenbouw dojo's te verdienen bij positief gedrag. De kinderen verdienen dit voor de gehele groep. In de gehele school worden weerbaarheidslessen gegeven. De insteek zijn de Orka lessen vanuit het principe van de Rots- en water trainingen. In groep 5 worden er elk jaar 10 lessen door een expert gegeven. In onze school hangen ook de gouden regels. Vanuit deze regels worden er in alle groepen eigen regels samen met de kinderen in het begin van het schooljaar vastgesteld. De preventie aanpak van Declerck wordt gehanteerd. Kinderen die buiten de basisaanpak

	handvatten nodig hebben om zich sociaal-emotioneel competent te voelen krijgen wekelijks een gedrag interventie.
Ondersteuning van leerlingen met een behoefte aan een voorspelbare leeromgeving	Op alle scholen hanteren leerkrachten een gestructureerd klassenmanagement. Leerkrachten kunnen onder andere de volgende interventies in zetten: - Werken met een stappenplan: wat, wanneer en met wie. - Vrije situaties (gym, speelplein) voorbespreken met leerlingen. - Heldere afspraken maken over mogelijkheid van time-out. - Betrekken van ouders bij (de voorbereiding van) situaties buiten het reguliere programma, zoals kamp, schoolreisje, excursies.
	<i>Onze school:</i> Wij werken conform de afspraken die gemaakt zijn rond OPO (Opbrengstgericht Passend Onderwijs). Het is ook van belang om de leerlingen hun talenten op eigen niveau te laten ontwikkelen. Ieder mag er zijn op zijn eigen niveau. Bij het keuzewerk komt dit vooral tot uiting. De leerlingen werken met een eigen takenbrief. Zij kunnen de taken zelf plannen en hebben hierin altijd een keuzemogelijkheid. De extra ondersteuning bij het basis aanbod wordt geregeld via de IB'ers. Leerkrachten geven aan waar zij hun focus leggen en waar ondersteuning nodig is. Voor de arrangement kinderen met een OPP is er een extra leerkracht aanwezig die de kinderen begeleidt in hun leerproces en de leerkracht hierbij ondersteunt. Het is van belang dat onze school een veilige school is om ieder tot ontplooiing te laten komen. De school heeft een digitaal veiligheidsplan, pestprotocol en een stappenplan m.b.t. schorsing en verwijdering. Dit is nodig om het positieve leerklimaat te handhaven. Voor de vrije situaties zijn vanzelfsprekend dezelfde normen en waarden van toepassing. Er is een rooster m.b.t. monitoring voor toezicht houden. Ouders worden op de hoogte gesteld van alle regels en aanpakken.
Ondersteuning van leerlingen met een eigen leerlijn, omdat ze het niveau van 1F niet halen	Op alle scholen kunnen leerkrachten omgaan met verschillen tussen leerlingen. Leerkrachten kunnen onder andere de volgende interventies inzetten: - Werken met extra instructie, van concreet via symbolisch naar complex. - Diagnosticerend onderwijzen. - Rekening houden met de leerbehoefte en leerstijl van de leerling. - Werken met taak- of tempodifferentiatie. - Zorg dragen voor succeservaringen bij de leerling.

	Onze school: Leerlingen volgen zo lang mogelijk het lesaanbod in de groep. Hierbij krijgen zij de mogelijkheid tot extra oefentijd en/of extra leertijd: extra instructie tijdens de les, verlengde instructie (evt. met maatje) op een ander moment en/of extra oefenstof. Leerlingen waarvan het welbevinden in de groep lijdt onder de druk van het 'mee moeten komen' krijgen een individuele leerlijn die meer passend is bij het ontwikkelingsniveau van de leerling. De reguliere lesmethode wordt losgelaten en zowel aanbod als instructie wordt aangepast aan de onderwijsbehoeften van de leerling. Deze leerlingen krijgen een OPP waarbij de ouders worden meegenomen en dit ook ondertekenen. Leerkrachten worden hierbij ondersteund door de onderwijsassistent, extra leerkrachten en/of de intern begeleider.
Ondersteuning van leerlingen met behoefte aan een uitdagende, verdiepende leeromgeving die verder gaat dan het huidige curriculum	Op alle scholen kunnen leerkrachten een afgestemd aanbod inzetten voor deze leerlingen. De school beschikt over een protocol om leerlingen te herkennen die meer- of hoogbegaafd zijn. De school beschikt over opdrachten om de leerling creatief en kritisch uit te dagen. De school beschikt over een rijke leeromgeving (extra materialen, middelen, onderzoeksmogelijkheden, inzet ICT).
	Onze school: Leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong worden in eerste instantie in de klas voorzien van extra uitdagende materialen (Levelwerk). Vanaf groep 1 wordt gewerkt met spellen die een beroep doen op hogere denkniveaus. Daarnaast beschikt de school over een ruime hoeveelheid extra materialen, die naast de verrijking uit de methode ingezet kan worden (Levelwerk, keuzewerk). Voor kinderen die meer behoefte nodig hebben m.b.t. uitdagingen en sparren op niveau, is er de plusgroep. Hier wordt vooral aandacht besteed aan het leren leren en de hogere denkniveaus worden gestimuleerd. Er zijn 3 leerkrachten die de leerlingen en het team ondersteunen bij het lesaanbod voor deze leerlingen. Daarnaast is er een leerkracht per week inzetbaar om de kinderen met levelwerk positief te stimuleren. Er is een protocol m.b.t. excellente leerlingen op school aanwezig. De werkgroep van leerkrachten monitort dit en zet in het jaarplan de onderdelen die een verbetering of weer een extra focus nodig hebben.
Ondersteuning van leerlingen met behoefte aan oplossingsgerichte, gedragsinterventie technieken	Op alle scholen beschikken leerkrachten over interventies om tegemoet te komen aan enkelvoudige (lichte) ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag. De leerkrachten werken met het ABC-model om leerlingen feedback te geven op hun gedrag en ze te stimuleren tot gedragsverandering. De school beschikt over enkele relevante programma's (zoals

	Kanjer, een SoVa-training). Daarnaast kunnen leerkrachten gedragsregulatie-technieken inzetten, zoals 'stop-denk-doe'.
	<i>Onze school:</i> Er is een extra leerkracht op school die 1x per week extra gedrag interventies , groepsoverstijgend begeleidt. Er wordt gewerkt met reflectie en RET. Het doel is om deze kinderen handvatten te geven hoe te handelen in de voor hun moeilijke situaties. Het oplossingsgericht denken is hierbij van belang. De doelen voor ogen houden is een belangrijke focus die de kinderen leren. Dit komt naast de basisaanpak zie een positief pedagogisch klimaat.
Ondersteuning van leerlingen met een ondersteunings-behoefte op het gebied van motoriek	Op alle scholen zijn de leerkrachten in staat om verschillende hulpmiddelen/ICT in te zetten. Sommige scholen kunnen motorische remedial teaching inzetten als onderdeel van de basisondersteuning.
	<i>Onze school:</i> In alle groepen staan computers om kinderen aan hun leerprocessen digitaal te laten werken. Alle kinderen vanaf groep 4 werken met Snappet. Ze hebben allemaal een eigen tablet. Op school wordt gebruikt gemaakt van een Touchscreen bord. Hier kan interactief gebruik van gemaakt worden. Bij ons op school is een keer per week een kinderfysio aanwezig. Leerkrachten kunnen haar inschakelen voor een MT screening. Met de ouders wordt gecommuniceerd of fysio of een behandelplan nodig is. De behandeling wordt betaald via de zorgverzekering van ouders. Deze leerlingen worden gedurende de looptijd van het behandelplan wekelijks uit de klas gehaald.
Ondersteuning van leerlingen met een ondersteunings-behoefte bij het leren leren	Op alle scholen signaleren de leerkrachten leerlingen die ondersteuning nodig hebben bij executieve functies. Leerkrachten beschikken over verschillende interventies om het leren leren te bevorderen, zoals het leren van flexibiliteit, timemanagement, planning. De leerkrachten kunnen interventies inzetten, gericht op het beheersen van emoties (werken met een thermometer, buitenspelen met een kaart).
	<i>Onze school:</i> Bij ons op school wordt het oplossingsgericht denken gestimuleerd. Van een fixed mindset naar een growth mindset. Dat je van fouten maken in een leerproces komt, is hier een onderdeel van. Kinderen leren wat zij nodig hebben om te kunnen leren. Ze leren dit te verwoorden in de kindgesprekken. Leerlingen kunnen gebruik maken van hulpmiddelen om hun leeromgeving meer passend te maken: geluiddemper, Study Buddy, time-timer, zandloper, tangle, wiebelkussen, stappenplan op tafel, hulpkaarten, etc.

	Het plannen en tot handelen komen wordt gestimuleerd via de takenbrief. Om de studievaardigheden in de bovenbouw aan te leren is Blitz aangeschaft. Het leren omgaan met emoties wordt in de weerbaarheidslessen besproken. Deze lessen zijn vanaf groep 1 tot en met groep 8. Voor enkele kinderen die meer nodig hebben dan de basisaanpak, komt een individueel plan van aanpak. Dit wordt beschreven in een OPP voor sociaal emotionele vorming. Hulpmiddelen kunnen zijn emotie kaartjes, kind gesprekken, groeimeter, ed.
Vroegtijdige signalering leer-, opgroei- en opvoedproblemen	Op alle scholen is diagnostische expertise aanwezig om tijdig leer-, opgroei- en opvoedproblemen van leerlingen te signaleren. Dat betekent dat leerkrachten regelmatig leerlingen observeren, zowel in de klas als op het schoolplein. Daarnaast hebben leerkrachten regelmatig contact met ouders om over de ontwikkeling van hun zoon/dochter te praten. De school onderhoudt contacten met schoolmaatschappelijk werk en indien wenselijk met CJG of politie.
	<i>Onze school:</i> Alle leerkrachten volgen het ontwikkelingsprofiel van de leerlingen en signaleren leerachterstanden vroegtijdig. De leerkrachten van groep 1 en 2 werken met BOSOS. Dit is een uitgebalanceerd observatie systeem, waarbij de kinderen goed worden gevolgd op alle ontwikkelingslijnen. Ouders worden periodiek geïnformeerd. Leerkrachten vanaf groep 3 vullen jaarlijks een screeningslijst in voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Dit is VISEON een sociaal emotionele ontwikkelingslijst van CITO. Vanaf groep 5 vullen ook de leerlingen een lijst in. Zorg signalen worden met IB'er besproken en indien nodig komt er een plan van aanpak. Eens in de vier jaar wordt er op school een veiligheidsonderzoek gedaan in het kader van het leerlingtevredenheidsonderzoek. Zorgsignalen worden besproken met leerkracht en/of intern begeleider en de leerlingenraad die bij ons op school actief is. Alle leerkrachten zijn op de hoogte van de Meldcode en de bijbehorende stappen. Wekelijks is onze SMW-er op school aanwezig voor consultatie voor leerkrachten en ouders. Leerlingen waarbij problemen gesignaleerd worden, kunnen een SMW-traject volgen. Zij is de intermediair m.b.t. het sociaal service punt , waar meerdere expertise aanwezig is. Indien nodig kan de schoolarts worden ingeschakeld. Hij roept dan ouders op voor consult. Indien nodig kan de politie wijkagent in geschakeld worden om les te geven in de bovenbouw (vuurwerk of digitaal pesten) of om gevaarlijke of onveilige situaties bij of rond de school te analyseren en aan te pakken.

Ondersteuning van leerlingen met een ondersteunings-behoefte aan passend leesonderwijs	Alle scholen maken gebruik van de protocollen zoals die door het Steunpunt Dyslexie zijn ontwikkeld: protocol Dyslexie groep 1 en 2 (2010) protocol Dyslexie groep 3 (2011) protocol Dyslexie groep 4 (2011) protocol Leesproblemen en dyslexie groep 5 t/m 8 (2011).
	<i>Onze school:</i> Leerlingen waarbij de leerkracht een vermoeden van dyslexie heeft, volgen het dyslexieprotocol van de school en krijgen meer oefentijd om zich de benodigde vaardigheden voor het aanvankelijk lezen eigen te maken. Aan ouders wordt kenbaar gemaakt dat het mogelijk is om hun kind via de zorgverzekering diagnostisch te laten onderzoeken. De behandeling na onderzoek wordt vaak via RID gevolgd. Op school is er een extra interventie m.b.t. dyslexie. Er is een groep die 1 ½ jaar het programma van Sprint volgt, dat de basisprincipes van spelling inoefent. Ook thuis moeten zij hiermee oefenen. Deze groep is groep overstijgend.
Ondersteuning van leerlingen met een ondersteunings-behoefte aan passend reken- en wiskunde-onderwijs	Alle scholen maken gebruik van het protocol Dyscalculie zoals dit landelijk is ontwikkeld: protocol Ernstige Reken- en Wiskundeproblemen/Dyscalculie (2011)
	<i>Onze school:</i> Kinderen met rekenproblemen krijgen een goede analyse m.b.t. de rekenproblemen. Naar aanleiding van de analyse wordt er met de IB'er of bouwcoördinator een plan van aanpak gemaakt. Op school zijn rekenafspraken gemaakt. Dit is conform het dyscalculie protocol. Deze afspraken zitten in de paarse map. Er is een interventie schoolbreed m.b.t. rekenaanbod. Veel kinderen hebben een blokkade opgelopen. Doel van deze interventie is om deze kinderen rekenen weer leuk te gaan vinden. Succeservaring opdoen is van belang. De kinderen worden zolang mogelijk bij het groepsaanbod gehouden. De verwerking is gedifferentieerd. Ze kunnen bij Snappet aan hun eigen doelen werken. De leerkracht kan de verwerking op niveau klaarzetten op de tablet. Leerlingen die een te grote achterstand in ontwikkeling hebben opgelopen worden besproken in de interne zorgcommissie. Deze commissie kan als advies geven om de leerling een eigen leerlijn m.b.t. rekenen te laten volgen. Ouders worden hierin meegenomen. Er komt dan een OPP, die ouders ondertekenen.
Ondersteuning van leerlingen die ziek zijn en tijdelijk niet naar school kunnen	Alle scholen werken conform de volgende afspraak: Wanneer een leerling als gevolg van ziekte het onderwijs op school niet kan volgen, zorgt de school ervoor dat de leerling waar mogelijk toch schooltaken kan uitvoeren en contact houdt met de eigen

	groep. De school zet zich in om verzorging op school mogelijk te maken waardoor de leerling zo spoedig mogelijk weer lessen op school kan volgen. Hierbij kan ondersteuning gevraagd worden bij HCO-Onderwijs aan Zieke Leerlingen en bij de Kinderthuiszorg. Zie ook de Handreiking zieke leerlingen in het onderwijs www.sppoh.nl.
	<i>Onze school:</i> Leerlingen die tijdelijk niet naar school kunnen, kunnen werk thuis maken. Dit wordt in overleg met leerkracht en ouders afgestemd op het energieniveau van de leerling. Wanneer een leerling langdurig ziek is, wordt er samen met onze schooladviseur SPPOH overleg gevoerd met ouders om te kijken welk zorgtraject rondom thuisonderwijs het meest passend is.

4. Extra ondersteuning in de school

Wij bieden op school meer dan alleen de basisondersteuning. In tabel 1 is een overzicht opgenomen van de expertise die de school zelf in huis heeft (schoolniveau). De expertise die de school kan aanbieden door samenwerking met externe partners staat in tabel 2.

Extra ondersteuning schoolniveau

TABEL 1

Onderwijsbehoeften van leerlingen	Specifieke kennis en kunde	Opleiding/werkervaring	Inzet en zichtbaarheid
Cognitieve ontwikkeling	<i>Drie excellente leerlingen coördinatoren</i>	<i>Opleiding excellente leerlingen</i>	<i>Vraagbaak voor team plusgroep Verzorgen studiedag Ontwikkelen beleid</i>
Didactische ontwikkeling	<i>Reken coördinator</i>	<i>Cursus</i>	<i>Vraagbaak voor team Verzorgen studiedag Ontwikkelen beleid</i>
Sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag	<i>Gedrag coördinator</i>	<i>Cursus gedragsproblematiek</i>	<i>Vraagbaak voor team Gedrag interventies 1x per week</i>
Lichamelijke, motorische, zintuiglijke ontwikkeling	<i>Motoriek ; Er is 1x per week een kinderfysio op school aanwezig.</i>	<i>Heeft opleiding gevolgd en heeft ook een eigen praktijk</i>	<i>Vraagbaak voor team Begeleidt kinderen met motorische problemen op school</i>

TABEL 2

Organisatie	Functie/deskundigheid	Inzet en zichtbaarheid
<i>HCO</i>	<i>Orthopedagoog</i>	<i>Wordt ingehuurd voor het afnemen van individueel onderzoek bij leerlingen en afname NIO indien nodig.</i>
<i>Kwadraad</i>	<i>Schoolmaatschappelijk werk</i>	<i>De smw-er is 3 uur per week beschikbaar voor de school en aanwezig bij het MDO. De smw-er is elke week op dinsdagochtend op school aanwezig met een inloopsprekkuur</i>
<i>Fontijn</i>	<i>Kinderfysio en oefentherapie.</i>	<i>De behandelaar is wekelijks in de school aanwezig voor sensorische integratietherapie, oefentherapie en fysiotherapie.</i>
<i>De Piramide</i>	<i>Expertise voor kinderen met spierziekte SMA type 2</i>	<i>Begeleiding van kinderen en hun ouders met uiteenlopende sociaal/emotionele en zorg problemen gespecialiseerd in spierziekte SMA type 2</i>
<i>Steunpunt van autisme</i>	<i>Expertise voor de school-en thuissituatie van kinderen met autisme.</i>	<i>Begeleiding en adviezen voor ouders en leerkrachten mbt kinderen met autisme.</i>
<i>Orka</i>	<i>Expertise om weerbaarheid te versterken van kinderen</i>	<i>Uitzetten van weerbaarheidslessen van groep 1 tot en met groep 8. Geeft jaarlijks 10 lessen mbt weerbaarheid aan groep 5.</i>
<i>De Loodsboot</i>	<i>Expertise voor kinderen met gedragsproblematiek</i>	<i>Begeleiding en adviezen voor de leerkrachten van kinderen met gedragsproblematiek.</i>
<i>Sociaal service punt</i>	<i>Gezinscoach, opvoedkundige, De Jutters, Schoolarts Jeugdverpleegkundige</i>	<i>Periodieke screening van de leerlingen op school (kleuteronderzoek en 10-jarigen onderzoek). Advies en – hulp bij opvoedkundige begeleiding. Begeleidingsgroepen mbt sociale ondersteuning, echtscheiding, ed.</i>

<i>Inzowijs</i>	<i>Inhuren via geld in natura (PGB) van Gemeente voor shadow in de groep</i>	<i>Begeleiding van leerling met gedragsproblematiek in de groep.</i>
-----------------	---	--

5. Overzicht protocollen

In onderstaand overzicht staan de protocollen genoemd die in onze school worden nageleefd en onderdeel uitmaken van de basisondersteuning van ons samenwerkingsverband.

Protocollen	Beschikbaar (ja/nee/wanneer wel)
pestprotocol	Ja
dyslexieprotocol	ja
Dyscalculie protocol	Ja, met name richtlijnen voor plan van aanpak
meldcode kindermishandeling (landelijk model)	Ja
Digitaal veiligheidsplan	ja
risico-inventarisaties (landelijk model)	ja;
protocol voor medisch handelen	Ja
protocol voor overlijden/rouwverwerking	Nee

6. Ondersteuningsvoorzieningen

Er zijn in de school nog een aantal algemene ondersteuningsvoorzieningen van belang in het kader van passend onderwijs voor de leerlingen.

De fysieke leeromgeving van de leerlingen kan passend gemaakt worden door de inzet van study-buddy's, fietsen, koptelefoons en timetimers (of andere hulpmiddelen). Ook en zijn er door de hele school werkplekken waar kinderen rustig kunnen werken.

Fysieke toegankelijkheid
Aangepast toilet
Digitale toegankelijkheid
WIFI door de hele school Tablets voor de kinderen vanaf groep 4 i.v.m. het werken met Snappet.

7. Ontwikkelplan

Ambities voor de periode van vier jaar en concrete doelen voor komend schooljaar	
Ambities voor 2017-2021	Zie schoolplan
Schooljaar 2017-2018	Zie jaarplan

Dit schoolondersteuningsprofiel is van advies voorzien door de MR:

Datum 21/11/2017	Plaats Leidschendam
Naam R.v.h. Maalpaed	Handtekening

Vastgesteld door het bestuur:

Datum	Plaats
Naam Harry van de Kerk	Handtekening